

Una recerca, molts camins

Sobre el diàleg interreligiós

El diàleg com a contingut a treballar, o la comunió com a actitud que es transmet i es contagia?

Conrear el desenvolupament interior pouant de la diversitat de fonts de saviesa que tenim a l'abast, ajuda els nois i noies, els nens i nenes, a fer seva una mirada que no parteix d'etiquetes o divisions; una perspectiva que els situa en un espai compartit que no és uniforme, en el què la pluralitat significa riquesa. Un espai que s'alimenta amb les paraules i el testimoniatge d'homes i dones de camps ben diversos: mestres espirituals de diferents orígens, sí, però també des de les arts, el pensament, les diverses ciències, el compromís social...

Creixem aprenent de les aportacions de tothom. Ens acostem a l'experiència vital de llocs, cultures i religions diferents, convivint amb la diversitat amb tota normalitat: forma part del paisatge humà connatural a la vida. Ens mou l'anhel de crear no tan sols un espai on el diàleg sigui possible, sinó un veritable àmbit de comunió.

Però no podem oblidar que els nois i noies conviuen en un món d'adults que – amb les seves actituds– transmeten menyspreu, exclusió, violència, ignorància, dogmatisme, sotmetiment... La realitat quotidiana més punyent ens porta implícitament a relacionar (o a identificar) religió amb odi i dolor.

Tenir a mà el testimoni "diferent", el de persones que han anat a fons en la recerca espiritual, pot ser de gran ajuda per a contrastar, reflexionar, debatre... sobre una realitat tan plena de contrastos com és l'àmbit del que té a veure d'alguna manera amb "religió".

Pot ser ben interessant encarar les actituds violentes o excloents, en front d'uns textos que mostren que, l'experiència espiritual no és mai motiu d'enfrontament, de menyspreu, de dolor, de mort. Tot el contrari: d'ella se'n desprèn un profund interès per tot i per tothom, l'acceptació sense condicions, l'amor sense límits, la responsabilitat més absoluta pel bé de tots els éssers...

Alguns suggeriments

Seguidament trobareu dos grups de textos. El conjunt presidit pel títol **Una recerca, molts camins** reflexa la vivència de comunió que transmeten les persones que han “begut aigua”. Els qui han tastat l’aigua la reconeixen sigui quina sigui la forma del recipient. Són els qui no han begut els qui es queden discutint sobre les diferències.

De què ens parlen aquests textos? A què deu fer referència l’expressió de Ramakrishna, “l’aigua de l’estany”? O “el cor de la religió” (Gandhi)? Si –tal com va fer l’emperador Asoka– declaréssim uns principis per afavorir la felicitat de la gent, quins serien els nostres “edictes”?

Podem suggerir buscar informació sobre els autors per tal de conèixer-los millor. Comentar els textos; per grups, reflexionar sobre el que s’està afirmant en un text o en un altre, triar el que més ens agrada...

El conjunt que porta per títol **Un anhel compartit** parla d’interès pels altres, d’interès per tot, del sentit de profunda comunió amb tot el que existeix, parla d’amor, d’agraïment, de pau, de llibertat. Paraules que expressen un profund anhel de felicitat universal, de saviesa...

Aquest segon conjunt el trobareu repetit. En la primera versió els textos van numerats i sense menció d’autoria. La llista d’autors es presenta a part. La proposta, en aquest cas, és comentar els textos sense tenir en compte la procedència. Individualment o per grups, i després compartint amb tota la classe: de què parlen, ens semblen interessants o no, amb quin ens identificaríem més. Un cop llegits i comentats, podem preguntar si en relacionarien algun amb alguna tradició cultural, potser algun ja el coneixien, ...

I, finalment, donarem a conèixer la procedència dels textos.

A l’altra versió, cada text va acompanyat de la corresponent menció d’autoria. El treball pot ser el mateix, sense l’ingredient de “misteri” sobre la font.

En qualsevol dels dos casos, un cop llegits i comentats els textos, pot ser un bon moment per oferir uns moments de silenci per a la reflexió personal sobre els seus propis anhels. “I, jo...”:

- Què desitjaria ser capaç d’oferir a la vida, als altres?
- Quin seria el meu desig més profund?

Convidar-los a trobar les seves pròpies paraules per a expressar-ho, convidar-los a escriure-ho. I, finalment, deixar temps per a que, qui ho desitgi, pugui compartir les seves reflexions.

I per què no crear un petit vídeo per a denunciar estereotips, intoleràncies i menyspreus absurds? Per què no plasmar la realitat que desitjaríem construir? Un exemple que pot resultar inspirador és la *performance* que duen a terme l’Amina Iro i la Hannah Halpern, dues joves americanes, musulmana una, jueva l’altra:

<http://www.upworthy.com/awful-religious-stereotypes-shattered-by-two-girls-and-one-absolutely-stunning-performance?c=ufb1>

A la secció ***El rebost***, al ***Bagul de saviesa***, hi trobareu el document “***Com un sol arbre***”, amb reflexions de Bahà'u'llàh, l'inspirador de la Fe Bahà'i. El treball que allà es proposa pot servir per aprofundir en el tema del diàleg, així com per a entrar en contacte amb el pensament de la comunitat Bahà'i.

Recordem també que hi ha entitats especialment compromeses amb el diàleg interreligiós que ens ofereixen tota mena de recursos. Per exemple:

<http://www.audir.org/>, de ***l'Associació Unesco pel Diàleg Interreligiós***: pòsters, exposicions, calendaris, manuals, enllaços... recursos per a totes les edats.

<http://www.educatolerancia.com/>: del ***Movimiento contra la Intolerancia***, amb recursos educatius relacionats amb l'ampli ventall d'intoleràncies, també les que tenen a veure amb la diversitat cultural i religiosa.

Una recerca, molts camins

Per tot arreu veig la gent barallant-se en nom de les religions. No té cap sentit. A l'aigua de l'estany s'hi arriba gràcies als esglaons (*ghats*) que el voregen. Des d'una de les zones d'accés, els hindús amb els seus càntirs recullen l'aigua i l'anomenen "jal"; des d'una altra zona, els musulmans recullen aigua amb els seus barrils i l'anomenen "pani". Des d'una tercera banda, els cristians recullen aigua amb garrafes i l'anomenen "aigua" [water]. La substància és la mateixa sota diferents noms i formes. Tots desitgen i busquen la mateixa substància, l'aigua. Les diferències venen donades pels climes, el temperament, els costums, els noms... Tots els rius van a l'oceà, camineu cap a l'oceà i deixeu caminar als altres. *(Ramakrishna, 1836-1886)*

*

El rei, a totes les comunitats religioses

Modereu les vostres paraules. Elogieu les comunitats religioses diferents de la vostra sempre que hi hagi ocasió. Eviteu criticar les altres comunitats sempre que sigui possible. Si actueu així, la vostra comunitat se'n beneficiarà i també l'aliena. La concòrdia afavoreix l'escolta dels diversos *dharmes*.

Que totes les comunitats religioses siguin molt instruïdes i tolerants. Que totes creixin. Aquest és el desig del rei. *(Edicte de l'emperador budista Asoka. Índia, 274-232 a.C.)*

*

Quan arribes al cor de la teva religió, arribes al cor de les altres. *(Mahatma Gandhi)*

*

La veritable religió és font d'amor i harmonia entre els éssers humans i la causa principal del desenvolupament de qualitats elevades. *(Bahà'u'llàh, 1817-1892)*

*

La religió dels qui es lliguen a una determinada forma de Déu, implica negar les creences dels altres. Si entenguessin el sentit de les paraules de Junayd:

*l'aigua pren el color
del seu recipient*
reconeixerien Déu en totes
les seves formes.

*Ibn 'Arabí (mestre musulmà,
nascut a Múrcia en el s.XII)*

Un anhel compartit

1.

Que tots els éssers que existeixen, dèbils o forts, llargs o grans, mitjans o petits, propers o llunyans, nascuts o que encara han de néixer, que tots els éssers sense excepció siguin feliços.

Que ningú enganyi ni menyspreï ningú enlloc; ni desitgi el patiment d'un altre, ni provocant-lo ni enemistant-s'hi.

Com una mare protegeix el seu fill, al seu únic fill amb perill de la seva pròpia vida, de la mateixa manera cal cultivar un amor il·limitat vers tots els éssers.

Que els teus pensaments d'amor omplin el món sencer, a dalt i a baix, a la dreta i a l'esquerra, sense diferències, ni odis, ni malícia. Dempeus, caminant, asseguts o estirats, sempre que hom estigui despert hauria de cultivar aquesta meditació d'amor. És, diuen, el millor que es pot fer en aquest món.

*

2.

A Tu, a Qui no conec ni puc arribar a conèixer; a Tu, a Qui estic unit per l'amor, el temor i la fe; a Tu, l'Únic –en totes les seves representacions–, dirigeixo aquesta pregària.

Guia'm cap el millor de mi mateix; ajuda'm a convertir-me en algú en qui hi puguin confiar els éssers vivents, criatures i plantes, de la mateixa manera que l'aire, l'aigua, la terra i la llum que els sostenen. Que jo sàpiga sempre respectar el misteri i el valor de cada vida.

Ajuda'm a preservar la capacitat de meravellar-me, d'extasiar-me i de descobrir; permet que se'm desvetlli el sentit de la bellesa, en qualsevol lloc, i que pugui contribuir amb els altres, per ells i per mi mateix, en el conjunt de la bellesa que observem, escoltem, olorem, tastem o toquem, o que concebem d'alguna manera a través de la ment o l'esperit.

Ajuda'm a no abandonar mai el vivificant exercici de protegir qualsevol ésser que respiri, passi gana, tingui set, qualsevol ésser que pateixi.

Ajuda'm a ser un bon guardià d'aquest cos. Que aquesta vida confiada "a la meua cura temporal", retorni al cercle terrenal en la millor condició possible per a que la vida continuï endavant.

Així doncs, es farà el teu desig.

3.

Sou els fruits d'un sol arbre i les fulles d'una sola branca. Tracteu els altres amb el màxim amor i harmonia, amb amistat i companyonia.

Beneït és aquell que s'associa amb tot ésser humà amb un esperit de màxima bondat i amor".

4.

Déu meu, em dirigeixo a la teva misericòrdia. Per ella, guia el meu cor, uneix en mi tot allò que es troba dispers, ordena tot el que està desordenat. Per la teva misericòrdia, destrueix les meves rebel·lions, rectifica la meva fe, posa llum en el meu interior. Per la teva misericòrdia, purifica la meva feina, il·lumina el meu rostre, inspira la meva actuació, avisa'm del mal.

Oh, Déu meu, que avancem pel bon camí, que no ens extraviem ni siguem la causa de la pèrdua de ningú. Oh, Déu meu, posa llum al meu cor, llum a la meva boca, llum a la meva oïda, llum a la meva vista, llum als meus cabells, llum a la meva pell, llum a la meva carn, llum a la meva sang, llum als meus ossos, llum a les meves mans, llum davant meu, llum darrera meu, llum per sota meu, llum per damunt de mi, llum a la meva dreta, llum a la meva esquerra.

Oh, Déu meu, acreix la meva llum, dóna'm llum, converteix-me en llum. Oh, llum de llum, per la Teva misericòrdia, oh Misericordiós!

*

5.

Senyor, fes-me un instrument de la Teva pau!

Allà on hi ha odi, deixa'm sembrar amor; allà on hi ha injúria, perdó; allà on hi ha dubte, fe; allà on hi ha aflicció, esperança; allà on hi ha foscor, llum; allà on hi ha tristesa, joia.

Mestre! Feu que jo vulgui més aviat consolar, que no pas ser consolat; comprendre, més que no pas ser comprès; estimar, més que no pas ser estimat.

Perquè és en donar que rebem, és oblidant-nos que ens trobem, és en perdonar que som perdonats, és en morir que naixem a la vida eterna.

*

6.

El Creador és la bellesa mateixa, en tots els seus aspectes.

La seva llum és clarament visible, brilla pertot arreu.

Obre els ulls i El veuràs.

Et mira a través de totes les bel·leses,
a través del sol i de les estrelles,
de les flors i de les fulles,
a partir de tot el que t'envolta.

Oh, Dador, no deixis sense beneir
l'oració més sincera de tot ésser vivent.

Que puguem ser sempre lliures,

Oh, benèfic Dador de tot.

Que caiguin els nostres lligams, ben lluny de nosaltres.

Que puguem caminar sempre per la via de la llibertat.

Que no siguem mai esclaus.

Que res ni ningú no ens tanqui en una gàbia.

La vida vessa de glòria i de pau, oh Dador de tot.

1. Fragment del *Metta Sutta*, el discurs sobre l'amor incondicional, del Buda.
2. Pregària de Yehudi Menuhin, fragments.
3. Bahà'u'llàh. *Escrits*, CLVI.
4. Pregària del Profeta Muhammad, recollida per Al-Ghazali.
5. Pregària atribuïda a St. Francesc d'Assís.
6. Bhai Vir Singh (1872-1957. Punjab)

Un anhel compartit

Que tots els éssers que existeixen, dèbils o forts, llargs o grans, mitjans o petits, propers o llunyans, nascuts o que encara han de néixer, que tots els éssers sense excepció siguin feliços.

Que ningú enganyi ni menyspreï ningú enlloc; ni desitgi el patiment d'un altre, ni provocant-lo ni enemistant-s'hi.

Com una mare protegeix el seu fill, al seu únic fill amb perill de la seva pròpia vida, de la mateixa manera cal cultivar un amor il·limitat vers tots els éssers.

Que els teus pensaments d'amor omplin el món sencer, a dalt i a baix, a la dreta i a l'esquerra, sense diferències, ni odis, ni malícia. Dempeus, caminant, asseguts o estirats, sempre que hom estigui despert hauria de cultivar aquesta meditació d'amor. És, diuen, el millor que es pot fer en aquest món.

(Fragment del Metta Sutta, el discurs sobre l'amor incondicional, del Buda)

*

A Tu, a Qui no conec ni puc arribar a conèixer; a Tu, a Qui estic unit per l'amor, el temor i la fe; a Tu, l'Únic –en totes les seves representacions–, dirigeixo aquesta pregària.

Guia'm cap el millor de mi mateix; ajuda'm a convertir-me en algú en qui hi puguin confiar els éssers vivents, criatures i plantes, de la mateixa manera que l'aire, l'aigua, la terra i la llum que els sostenen. Que jo sàpiga sempre respectar el misteri i el valor de cada vida.

Ajuda'm a preservar la capacitat de meravellar-me, d'extasiar-me i de descobrir; permet que se'm desvetlli el sentit de la bellesa, en qualsevol lloc, i que pugui contribuir amb els altres, per ells i per mi mateix, en el conjunt de la bellesa que observem, escoltem, olorem, tastem o toquem, o que concebem d'alguna manera a través de la ment o l'esperit.

Ajuda'm a no abandonar mai el vivificant exercici de protegir qualsevol ésser que respiri, passi gana, tingui set, qualsevol ésser que pateixi.

Ajuda'm a ser un bon guardià d'aquest cos. Que aquesta vida confiada "a la meua cura temporal", retorni al cercle terrenal en la millor condició possible per a que la vida continuï endavant.

Així doncs, es farà el teu desig. *(Pregària de Yehudi Menuhin, fragments)*

Sou els fruits d'un sol arbre i les fulles d'una sola branca. Tracteu els altres amb el màxim amor i harmonia, amb amicitat i companyonia.

Beneït és aquell que s'associa amb tot ésser humà amb un esperit de màxima bondat i amor ". *(Bahà'u'llàh. Escrits, CLVI)*

Déu meu, em dirigeixo a la teva misericòrdia. Per ella, guia el meu cor, uneix en mi tot allò que es troba dispers, ordena tot el que està desordenat. Per la teva misericòrdia, destrueix les meves rebel·lions, rectifica la meva fe, posa llum en el meu interior. Per la teva misericòrdia, purifica la meva feina, il·lumina el meu rostre, inspira la meva actuació, avisa'm del mal.

Oh, Déu meu, que avancem pel bon camí, que no ens extraviem ni siguem la causa de la pèrdua de ningú. Oh, Déu meu, posa llum al meu cor, llum a la meva boca, llum a la meva oïda, llum a la meva vista, llum als meus cabells, llum a la meva pell, llum a la meva carn, llum a la meva sang, llum als meus ossos, llum a les meves mans, llum davant meu, llum darrera meu, llum per sota meu, llum per damunt de mi, llum a la meva dreta, llum a la meva esquerra.

Oh, Déu meu, acreix la meva llum, dóna'm llum, converteix-me en llum. Oh, llum de llum, per la Teva misericòrdia, oh Misericordiós!

(Pregària del Profeta Muhammad, recollida per Al-Ghazali)

*

Senyor, fes-me un instrument de la Teva pau!

Allà on hi ha odi, deixa'm sembrar amor; allà on hi ha injúria, perdó; allà on hi ha dubte, fe; allà on hi ha aflicció, esperança; allà on hi ha foscor, llum; allà on hi ha tristesa, joia.

Mestre! Feu que jo vulgui més aviat consolar, que no pas ser consolat; comprendre, més que no pas ser comprès; estimar, més que no pas ser estimat.

Perquè és en donar que rebem, és oblidant-nos que ens trobem, és en perdonar que som perdonats, és en morir que naixem a la vida eterna.

(Pregària atribuïda a St. Francesc d'Assís)

*

El Creador és la bellesa mateixa, en tots els seus aspectes.

La seva llum és clarament visible, brilla pertot arreu.

Obre els ulls i El veuràs.

Et mira a través de totes les belleses,
a través del sol i de les estrelles,
de les flors i de les fulles,
a partir de tot el que t'envolta.

Oh, Dador, no deixis sense beneir
l'oració més sincera de tot ésser vivent.

Que puguem ser sempre lliures,
Oh, benèfic Dador de tot.

Que caiguin els nostres lligams, ben lluny de nosaltres.
Que puguem caminar sempre per la via de la llibertat.

Que no siguem mai esclaus.

Que res ni ningú no ens tanqui en una gàbia.
La vida vessa de glòria i de pau, oh Dador de tot.

(Bhai Vir Singh (1872-1957. Punjab))